

Rijksjaarverslag **2011**

De Koning
Jaarverslag I

Vergaderjaar 2011–2012

---

33 240 I

Jaarverslag en slotwet van de Koning 2011

Nr. 1

JAARVERSLAG VAN DE KONING (I)
Aangeboden 16 mei 2012

INHOUDSOPGAVE

	blz.
A. ALGEMEEN	3
1. Aanbieding en dechargeverlening	3
2. Leeswijzer	5
B. NIET-BELEIDSARTIKELN	7
1. Grondwettelijke uitkering aan de leden van het koninklijk huis	7
2. Functionele uitgaven van de Koning	8
3. Doorbelaste uitgaven van andere begrotingen	11
C. JAARREKENING	13
1. Verantwoordingsstaat van de Koning	13
2. Saldibalans met toelichting	14

A. ALGEMEEN

1. AANBIEDING EN DECHARGEVERLENING

AAN de voorzitters van de Eerste en de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Hierbij bied ik het jaarverslag met betrekking tot de begroting van de Koning (I) over het jaar 2011 aan.

Onder verwijzing naar de artikelen 63 en 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verzoek ik de beide Kamers van de Staten-Generaal de Minister van Algemene Zaken decharge te verlenen over het in het jaar 2011 gevoerde financiële beheer.

Ten behoeve van de oordeelsvorming van de Staten-Generaal over dit verzoek tot dechargeverlening is door de Algemene Rekenkamer als externe controleur op grond van artikel 82 van de Comptabiliteitswet 2001 een rapport opgesteld. Dit rapport wordt separaat door de Algemene Rekenkamer aan de Staten-Generaal aangeboden. Het rapport bevat de bevindingen en het oordeel van de Rekenkamer met betrekking tot:

- a. het gevoerde financieel beheer en materieelbeheer;
- b. de ten behoeve van dat beheer bijgehouden administraties;
- c. de financiële informatie in het jaarverslag;
- d. de betrokken saldibalans.

Bij het besluit tot dechargeverlening dienen verder de volgende, wettelijk voorgeschreven, stukken te worden betrokken:

- a. het Financieel jaarverslag van het Rijk over 2011;
- b. het voorstel van de slotwet over 2011 die met het onderhavige jaarverslag samenhangt;
- c. het rapport van de Algemene Rekenkamer met betrekking tot het onderzoek van de centrale administratie van 's Rijks schatkist en van het Financieel jaarverslag van het Rijk;
- d. de verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer met betrekking tot de in het Financieel jaarverslag van het Rijk over 2011 opgenomen rekening van uitgaven en ontvangsten van het Rijk over 2011, alsmede met betrekking tot de Saldibalans van het Rijk over 2011 (de verklaring van goedkeuring, bedoeld in artikel 83, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001).

Het besluit tot dechargeverlening kan niet worden genomen, voordat de betrokken slotwet is aangenomen en voordat de verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer is ontvangen.

De minister-president,
minister van Algemene Zaken,

M. Rutte

Dechargeverlening door de Tweede Kamer

Onder verwijzing naar artikel 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verklaart de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal dat de Tweede Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van

De Voorzitter van Tweede Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van artikel 64, tweede lid van de Comptabiliteitswet 2001 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, ter behandeling doorgezonden aan de voorzitter van de Eerste Kamer.

Dechargeverlening door de Eerste Kamer

Onder verwijzing naar artikel 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verklaart de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal dat de Eerste Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van

De Voorzitter van de Eerste Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van artikel 64, derde lid van de Comptabiliteitswet 2001 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, doorgezonden aan de Minister van Financiën.

2. LEESWIJZER

De begroting van de Koning geeft door middel van drie artikelen inzicht in de geraamde uitgaven ten behoeve van de uitoefening van het koningschap. Artikel 1 bevat de grondwettelijke uitkeringen aan de leden van het koninklijk huis zoals vastgelegd in de Wet financieel statuut van het koninklijk huis (WFSKH). Artikel 2 geeft inzicht in de functionele uitgaven gepaard gaande met de uitoefening van het koningschap, welke op declaratiebasis door de Dienst van het Koninklijk Huis namens de Koning bij de minister-president worden ingediend en ten laste van deze begroting worden betaald. Artikel 3 geeft de doorbelaste uitgaven van andere begrotingen weer. Deze uitgaven hangen wel functioneel samen met het koningschap, maar lopen niet via de Dienst van het Koninklijk Huis.

Het jaarverslag van de Koning geeft, als tegenhanger van de begroting, de daadwerkelijke uitgaven op bovenstaande artikelen weer. In onderdeel B van dit jaarverslag zal dan ook per artikel worden ingegaan op de realisaties in 2011. Vanwege de recentelijk gewijzigde opzet van Begroting I zijn, met uitzondering van artikel 1, geen bedragen opgenomen voor de jaren voorafgaand aan het begrotingsjaar 2010.

Uitputting van de begroting vindt plaats via de verstrekking van voorschotten aan de Dienst van het Koninklijk Huis en aan de desbetreffende ministeries. Voor artikel 1 geschiedt de afrekening in het lopende begrotingsjaar; bij de artikelen 2 en 3 vindt deze afrekening in het volgende begrotingsjaar plaats, omdat er na afloop van het begrotingsjaar de eindverantwoording wordt ingediend. Uitgangspunt is dat de kas-/verplichtingengegevens zoals die uit de begrotingsregistratie blijken, bepalend zijn voor dit jaarverslag. Om inzicht te geven in de daadwerkelijk door de Dienst van het Koninklijk Huis gemaakte functionele kosten is in de toelichting bij de begrotingsartikelen 2 en 3 gebruikgemaakt van de ontvangen eindverantwoording van de Dienst van het Koninklijk Huis respectievelijk het ministerie van Defensie. Om die reden wordt in de toelichting het verschil tussen de betaalde voorschotten (het geautoriseerde budget) en de daadwerkelijk ingediende eindverantwoording gepresenteerd. De ontvangsten bij de artikelen in dit jaarverslag hebben betrekking op ontvangsten uit hoofde van lagere ingediende declaraties van het voorgaande jaar.

In aansluiting op de bepaling zoals die in artikel 8 van de Comptabiliteitswet is opgenomen, hebben de begrotingsartikelen die worden opgenomen in deze verantwoording het karakter van een niet-beleidsartikel.

Onderdeel C van dit jaarverslag bevat de jaarrekening, met daarin de verantwoordingsstaat en de saldibalans met toelichting.

B. NIET-BELEIDSARTIKELN

Artikel 1: Grondwettelijke uitkering aan de leden van het koninklijk huis

1.1 Algemene toelichting

Op dit begrotingsartikel worden de grondwettelijke uitkeringen verantwoord krachtens de aangepaste Wet financieel statuut van het koninklijk huis (WFSKH). De technische aanpassing en actualisering van deze wet, die in 2008 door de Staten-Generaal is aanvaard (Kamerstuk 31 505) en gepubliceerd in het Staatsblad (Stb. 2008, 535), vormt de basis voor de uitkeringen op dit begrotingsartikel.

1.2 Budgettaire gevolgen

Bedragen (x € 1 000)						
Uitkeringen aan de leden van het koninklijk huis				Realisatie	Vastgestelde begroting	Verschil
	2008	2009	2010	2011	2011	2011
Verplichtingen	6 102	6 961	7 095	7 163	7 155	8
Uitgaven	6 102	6 961	7 095	7 163	7 155	8
Ontvangsten	nihil	nihil	nihil	nihil	nihil	nihil

De grondwettelijke uitkeringen zijn opgebouwd uit twee componenten: een A-component, die het inkomensbestanddeel vormt, en een B-component, die betrekking heeft op personele en materiële uitgaven. De personele uitgaven hebben betrekking op de personeelsleden, die hun instructie rechtstreeks van de Koning of van (de echtgenote van) de vermoedelijke opvolger van de Koning ontvangen en/of in de onmiddellijke omgeving van hen verkeren en voor wie het dienstverband zich grotendeels in de familiesfeer voltrekt.

De verplichtingen en de uitgaven in dit begrotingsartikel betreffen de definitieve bedragen.

Grondwettelijke uitkering aan: (bedragen x € 1 000)			
	A	B	Totaal
De Koning	829	4 320	5 149
De vermoedelijke opvolger van de Koning	246	1 141	1 387
De echtgenote van de vermoedelijke opvolger van de Koning	246	381	627
Totaal	1 321	5 842	7 163

Het inkomen van de leden van het koninklijk huis volgt het netto inkomen van de vicepresident van de Raad van State. Dat inkomen volgt de salarisontwikkeling van de rijksambtenaren. Zowel het inkomensbestanddeel van de uitkeringsgerechtigde leden van het koninklijk huis als de salarissen van de hofhouding volgen de salarisontwikkeling van de rijksambtenaren. Voor het gedeelte voor de materiële uitgaven in de B-component geldt een indexatie aan de consumptieprijsindex die in de WFSKH is vastgelegd.

Artikel 2: Functionele uitgaven van de Koning

2.1 Algemene toelichting

Dit begrotingsartikel bevat de functionele uitgaven die te relateren zijn aan de uitoefening van het koningschap en die op declaratiebasis door de Dienst van het Koninklijk Huis namens de Koning worden ingediend bij de minister-president en ten laste van deze begroting zijn betaald. Het begrotingsartikel bestaat uit een personele en een materiële component en overige specifieke uitgaven, betreffende de uitgaven voor de inzet van luchtvaartuigen, het onderhoud van de Groene Draeck en de uitgaven voor de reis- en verblijfkosten die samenhangen met bezoeken aan het Caribische deel van het Koninkrijk.

De uitputting van dit begrotingsartikel vindt plaats via de verstrekking van voorschotten aan de Dienst van het Koninklijk Huis.

2.2 Budgettaire gevolgen

Bedragen (x € 1 000)						
Functionele uitgaven van de Koning				Realisatie	Vastgestelde begroting	Verschil
	2008	2009	2010	2011	2011	2011
Verplichtingen	n.v.t.	n.v.t.	26 818	26 735	26 407	328
Uitgaven	n.v.t.	n.v.t.	26 818	26 735	26 407	328
Ontvangsten	n.v.t.	n.v.t.	116	824	0	824

Ten opzichte van de oorspronkelijk vastgestelde begroting is er een verschil bij zowel de uitgaven als de ontvangsten. De hogere uitgaven zijn veroorzaakt door de loon- en prijsbijstelling vanuit de aanvullende posten arbeidsvoorwaarden en prijsbijstelling, terwijl de ontvangsten voortvloeien uit de einddeclaratie van de functionele uitgaven 2010 zoals verwerkt bij de eerste supplettoire begroting van de Koning 2011 (Kamerstuk 32 780 I, nr. 2).

Onderstaande tabel maakt het verloop van de verschillende onderdelen binnen dit begrotingsartikel inzichtelijk. De realisatie betreft de gegevens zoals deze door de Dienst van het Koninklijk Huis zijn verantwoord in de eindafrekening over 2011. Om een volledig inzicht te geven in de uitputting worden deze gegevens afgezet tegen het geautoriseerde budget inclusief de mutaties die bij eerste en tweede supplettoire begroting zijn verwerkt. Zoals in de leeswijzer is gemeld, betreffen deze bedragen dus niet de begrotingsbelasting van de begroting van de Koning in 2011. Deze eindafrekening zal leiden tot een ontvangst op de begroting van de Koning in 2012, die bij de eerste supplettoire begroting zal worden verwerkt.

Functionele uitgaven 2011 (bedragen x € 1 000)			
	Realisatie (1)	Geautoriseerde budget (2)	Vershil (1)–(2)
Personeel Dienst van het Koninklijk Huis	16 177	17 631	– 1 454
Materieel Dienst van het Koninklijk Huis	9 243	7 870	1 373
Uitgaven voor luchtvaartuigen	544	1 107	– 563
Onderhoud Groene Draeck	47	47	0
Bezoeken aan het Caribische deel van het Koninkrijk	423	80	343
Totaal	26 434	26 735	– 301

Per saldo laten de functionele uitgaven over 2011 een onderschrijding zien van € 301 000. Per onderdeel van de functionele uitgaven wordt een nadere toelichting gegeven.

Personeel Dienst van het Koninklijk Huis

Deze personeelsuitgaven hebben betrekking op 247 fte; dit is exclusief 16 post-actieven. Tevens is dit exclusief de personeelsleden die worden betaald uit de B-component.

De uitgaven voor actief personeel betreffen de personeelsinzet ten behoeve van o.a. het departement van de hofmaarschalk, het koninklijk huisarchief, het koninklijk staldepartement (chauffeurs/monteurs, koetsiers en onderhoudspersoneel) en de personeelsinzet voor de facilitaire functies voor de in de Wet financieel statuut van het koninklijk huis aangewezen paleizen (paleis Huis ten Bosch, paleis Noordeinde en het Koninklijk Paleis te Amsterdam). De lagere personele uitgaven zijn het gevolg van een lagere personeelsbezetting door het aanhouden van vacatures. Dit wordt deels opgevangen door uitbesteding.

Materieel Dienst van het Koninklijk Huis

De materiële uitgaven hebben betrekking op uitgaven voor de instandhouding van het rijtuigenpark (auto's, paarden en rijtuigen) en voor de gebruikskosten voor de eerder genoemde paleizen (inclusief de verwarming en verlichting voor de drie hiervoor genoemde locaties). Daarnaast bevatten zij de uitgaven voor telecommunicatie, advisering en de accountantscontrole, alsmede de uitgaven van facilitaire aard zoals voor bureauvoorzieningen. Tenslotte bevat het een tegemoetkoming in de infrastructuurkosten van Kroondomein Het Loo. De hogere materiële uitgaven zijn deels het gevolg van de eerder gemelde hogere uitbesteding/inhuur voor het opvangen van de onderbezetting op personeelsgebied. Daarnaast zijn er hogere uitgaven in het kader van de digitalisering van de dossiers.

Uitgaven voor luchtvaartuigen

De uitgaven voor luchtvaartuigen (met uitzondering van staatsbezoeken en werkbezoeken aan het Caribische deel van het Koninkrijk) betreffen de uitgaven voor vlieggasten van de Koning alsmede de uitgaven voor privévlieggasten (m.u.v. die van de Koning en zijn echtgenote, die altijd in het kader van het openbaar belang zijn) beperkt tot de zogenaamde uitkeringsgerechtigde leden van het koninklijk huis krachtens de Wet financieel statuut van het koninklijk huis (te weten de toekomstige Koning, de afgetreden Koning en echtgenoten) tot aan het maximum van de

franchise. Het betreft zowel de uitgaven voor de inzet van het regeringsvliegtuig en andere luchtvaartuigen in beheer bij het Rijk, alsmede civiele inhuur.

Vlieggkosten 2011 (bedragen x € 1 000)			
	Realisatie (1)	Vastgestelde begroting (2)	Verschil (1)–(2)
Openbaar belang			
Inzet regeringsvliegtuig (PH-KBX)	281	294	– 13
Vastvleugelige inzet (Gulfstream)	0	34	– 34
Helikopterinzet (Alouette)	72	121	– 49
Inhuur civiele luchtvaartuigen	53	335	– 282
Subtotaal	406	784	– 378
Privé			
Inzet regeringsvliegtuig (PH-KBX)	90	122	– 32
Vastvleugelige inzet (Gulfstream)	0	75	– 75
Helikopterinzet (Alouette)	0	37	– 37
Inhuur civiele luchtvaartuigen	48	76	– 28
Subtotaal	138	310	– 172
Totaal	544	1 094	– 550

Groene Draeck

De Groene Draeck is in 1957 door de Nederlandse bevolking aan de toenmalige kroonprinses geschonken. De Staat gaf bij deze gelegenheid mede het onderhoud van de Groene Draeck als geschenk. Het bedrag dat hiermee samenhangt wordt in deze verantwoording toegelicht. Het betreft de kosten van het reguliere onderhoud aan de Groene Draeck.

Bezoeken aan het Caribische deel van het Koninkrijk

De uitgaven die samenhangen met bezoeken aan het Caribische deel van het Koninkrijk in de vorm van reis- en verblijfkosten (inclusief de vlieggkosten) vormen ook een deel van de uitgaven die binnen dit begrotingsartikel worden verantwoord. In navolging van de brief van de minister-president over de nieuwe opzet van begroting I van de Rijksbegroting (Kamerstuk 31 700 I, nr. 5), gebaseerd op de aanbevelingen van de Stuurgroep herziening stelsel kosten koninklijk huis, is in de begrotingen van de afgelopen jaren aangegeven dat de middelen voor de werkbezoeken aan het Caribische deel van het Koninkrijk vrijvallen als er geen werkbezoek heeft plaatsgevonden. Als er wel een werkbezoek zou plaatsvinden zou er eventueel een suppletoire begroting worden ingediend.

In 2011 heeft een bezoek plaatsgevonden aan alle eilanden die deel uitmaken van het Caribische deel van het Koninkrijk. De uitgaven die hiermee samenhangen worden nu verantwoord en deze vallen binnen het totaal van begrotingsartikel 2.

Artikel 3: Doorbelaste uitgaven van andere begrotingen

3.1 Algemene toelichting

Op dit begrotingsartikel zijn de uitgaven verantwoord die niet via de Dienst van het Koninklijk Huis lopen, maar wel deel uitmaken van de uitgaven die functioneel samenhangen met het koningschap. Het gaat om de uitgaven in het kader van de voorlichting (Rijksvoorlichtingsdienst), het Militaire Huis als onderdeel van de Dienst van het Koninklijk Huis en de uitgaven van het Kabinet der Koningin.

3.2 Budgettaire gevolgen

Bedragen (x € 1 000)						
Doorbelaste uitgaven van andere begrotingen				Realisatie	Vastgestelde begroting	Vershil
	2008	2009	2010	2011	2011	2011
Verplichtingen	n.v.t.	n.v.t.	5 730	5 960	5 608	352
Uitgaven	n.v.t.	n.v.t.	5 730	5 960	5 608	352
Ontvangsten	n.v.t.	n.v.t.	nihil	nihil	nihil	nihil

Onderstaande tabel geeft inzicht in de verschillende onderdelen binnen dit begrotingsartikel, dat bestaat uit een personele en een materiële component.

Voor het Militaire Huis betreft de realisatie de gegevens zoals deze door het ministerie van Defensie zijn verantwoord in de eindafrekening over 2011. Zoals in de leeswijzer is gemeld, betreft dit niet de begrotingsbelasting van de begroting van de Koning in 2011. Doordat de uitgaven lager zijn dan geraamd, zal de eindafrekening leiden tot ontvangsten op artikel 3 van de begroting van de Koning in 2012, die bij de eerste supplettoire begroting zullen worden verwerkt.

Doorbelaste uitgaven 2011 (bedragen x € 1 000)			
	Realisatie (1)	Vastgestelde begroting (2)	Vershil (1)–(2)
Doorbelaste personele uitgaven	4 048	3 806	242
Doorbelaste materiële uitgaven	1 802	1 802	0
Totaal	5 850	5 608	242
w.v. RVD	1 715	1 430	285
w.v. Militaire Huis	1 745	1 824	– 79
w.v. Kabinet der Koningin	2 390	2 354	36

De personele en materiële uitgaven van de Rijksvoorlichtingsdienst (RVD) hebben betrekking op de communicatie over en de begeleiding van publieke optredens van Hare Majesteit de Koningin, de Prins van Oranje en zijn echtgenote. Bij de communicatie over deze, en eventueel overige, leden van het koninklijk huis wordt zorg gedragen voor een goed evenwicht tussen tijdige en feitelijke voorlichting enerzijds en bescherming van de persoonlijke levenssfeer anderzijds. Onderdeel van de communicatie vormen de uitgaven t.b.v. de website over het koninklijk huis. De website is na 6 jaar vervangen door een nieuwe site die online is gegaan op 15 februari 2012. De totale incidentele uitgaven voor de bouw van de nieuwe site zijn € 160 000, waarvan een deel zal overlopen naar

2012. De personeelsinzet voor de uitvoering van deze activiteiten bedroeg 12,1 fte.

Het Militaire Huis is een integraal onderdeel van de Dienst van het Koninklijk Huis en is belast met het (mede) organiseren van evenementen voor en begeleiding van de Koning en de leden van het koninklijk huis. Ook onderhoudt het Militaire Huis de niet-politieke contacten tussen het koninklijk huis en het Ministerie van Defensie en is het verantwoordelijk voor het militaire ceremonieel aan het hof. De personeelsinzet betrof 15,7 fte.

Het Kabinet der Koningin heeft tot taak de Koning ten behoeve van de uitoefening van diens constitutionele taken te ondersteunen inzake:

- a. het verkeer tussen de Koning en de overige leden van de regering;
- b. contacten met andere organen van de overheid, ontvangsten, bezoeken en overige toegang tot de Koning;
- c. verzoekschriften aan de Koning;
- d. de zorg voor het registreren, bewaren en overdragen van wetten, koninklijke besluiten en andere staatsstukken.

De personele inzet voor de uitvoering van deze taken bedroeg 26 fte.

C. JAARREKENING

1 VERANTWOORDINGSSTAAT VAN DE KONING

Verantwoordingsstaat 2011 van de Koning (I)										
Bedragen x € 1 000		(1)			(2)			(3) = (2) – (1)		
Art.	Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting			Realisatie			Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting		
		Verplich-tingen	Uitgaven	Ontvangsten	Verplich-tingen	Uitgaven	Ontvangsten	Verplich-tingen	Uitgaven	Ontvangsten
	Totaal		39 170	0		39 858	824		688	824
	Niet-beleidsartikelen									
01	Uitkeringen aan de leden van het koninklijk huis	7 155	7 155	0	7 163	7 163	0	8	8	0
02	Functionele uitgaven van de Koning	26 407	26 407	0	26 735	26 735	824	328	328	824
03	Doorbelaste uitgaven van andere begrotingen	5 608	5 608	0	5 960	5 960	0	352	352	0

2. SALDIBALANS MET TOELICHTING

Saldibalans van de begroting van de Koning (I) per 31 december 2011 Bedragen x € 1 000					
1)	Uitgaven ten laste van de begroting	39 858	2)	Ontvangsten ten gunste van de begroting	824
3)	Liquide middelen	0			
4)	Rekening-courant RHB De Koning	0	4a)	Rekening-courant RHB Min v AZ	39 034
5)	Uitgaven buiten begrotingsverband (=intra-comptabele vorderingen)	0	6)	Ontvangsten buiten begrotingsverband (= intra-comptabele schulden)	0
7)	Openstaande rechten	0	7a)	Tegenrekening openstaande rechten	0
8)	Extra-comptabele vorderingen	0	8a)	Tegenrekening extra-comptabele vorderingen	0
9a)	Tegenrekening extra-comptabele schulden	0	9)	Extra-comptabele schulden	0
10)	Voorschotten	28 585	10a)	Tegenrekening voorschotten	28 585
11a)	Tegenrekening garantieverplichtingen	0	11)	Garantieverplichtingen	0
12a)	Tegenrekening openstaande verplichtingen	0	12)	Openstaande verplichtingen	0
13)	Deelnemingen	0	13a)	Tegenrekening deelnemingen	0
	Totaal	68 443		Totaal	68 443

Toelichting bij de saldibalans per 31 december 2011 van de begroting van de Koning

1 en 2) Begrotingsuitgaven en begrotingsontvangsten

Verrekening van de begrotingsuitgaven en de begrotingsontvangsten 2011 zal plaatsvinden nadat de slotwet door de Staten-Generaal is vastgesteld.

4a) Rekening-courant Ministerie van AZ RHB

Voor een toelichting wordt verwezen naar de verantwoording over begrotingshoofdstuk III van deze financiële verantwoording.

10) Voorschotten

De betalingen die aan de Dienst van het Koninklijk Huis en aan het ministerie van Defensie zijn gedaan worden onder de voorschotten opgenomen voor zover het betalingen betreft waarover de controlerende instantie nog geen verklaring heeft kunnen afgeven. Afwikkeling van de voorschotten zal plaatsvinden in 2012.

In 2011 is aan voorschotten verstrekt:

- Dienst van het Koninklijk Huis: € 26 735 000
- Ministerie van Defensie: € 1 850 000